

Oulun yliopiston hallituksen kokous 10/2023

to 19 lokakuuta 2023, 10.00 - 14.30

HR144, Linnanmaa, Oulu

Osallistujat

Hallituksen jäsenet

Juhani Damski (kansliapäällikkö, puheenjohtaja), Mikko Ayub (johtaja, varapuheenjohtaja), Jukka Hiltunen (lehtori), Liisa Jaakonsaari (vanhempi neuvonantaja), Tiina Kinnunen (professori), Kimmo Kontio (yliopistonlehtori), Miriam Putula-Vasari (humanististen tieteiden kandidaatti), Tiina Rajala (kehitysjohtaja), Johanna Uusimaa (professori), Teemu Virtanen (luonnontieteiden kandidaatti, etäyhteydellä), Kalervo Väänänen (professori emeritus)

Muut:

Jouko Niinimäki (rehtori), Essi Kiuru (hallintojohtaja)

Tapio Koivu (koulutusvararehtori, Läsnä: 6, 7), Pekka Riuttanen (talousjohtaja, Läsnä: 4, 5)

Kokouspöytäkirja

1. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Esittelijä Essi Kiuru

Kutsu kokoukseen oli lähetetty 12.10.2023. Kokouksessa oli läsnä johtosäännön edellyttämä määrä jäseniä.

Päätösesitys: Hallitus toteaa kokouksen laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Päätösesityksen mukaisesti.

Hiljainen hetki: Hallitus piti hiljaisen hetken Oulun yliopiston alumnin, presidentti Martti Ahtisaaren muistoksi.

Päätös

Esittelijä Essi Kiuru

2. Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Päätösesitys: Esityslista hyväksytään.

Päätös: Päätösesityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Esittelijä Jouko Niinimäki

3. Rehtorin katsaus

Rehtorin katsaus ajankohtaisiin asioihin. Rehtori kertoi yliopiston neuvottelukunnassa esitellyistä ja keskustelluista kärkiteemoista eli siitä, mitkä tällä hetkellä ja tässä maailmantilanteessa koetaan yliopiston vahvuuksiksi, heikkouksiksi, mahdollisuuksiksi ja uhkiksi. Lisäksi rehtori kertoi yliopiston strategiaproessin ja mm. lippulaivarahoitushaun etenemisestä.

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi.

Päätös: Päätösesityksen mukaisesti.

4. Välitilinpäätös, elokuu 2023

Päätös

Esittelijä Pekka Riuttanen

Yliopiston hallituksen hyväksymän taloussäännön mukaisesti tulosityksiköt raportoivat sovittujen tavoitteiden saavuttamisesta välitilinpäätösten sekä vuositilinpäätöksen yhteydessä. Välitilinpäätökset laaditaan huhtikuun ja elokuun lopussa.

Yliopiston tammi-elokuu 2023 operatiivinen kirjanpidon tulos on -5,3 Meur (-6,5 Meur budjetoitu) tappiollinen ja oikaistu operatiivinen tulos on 1,4 Meur voitollinen (1,8 Meur budjetoitu). Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos 14,8 Meur. Kokonaistulos oli 12,6 Meur voitollinen, kun huomioidaan varainhankinnan tuloksen rahastointi sidottuun rahastoon.

Koko vuoden 2023 ennustettu operatiivinen kirjanpidon tulos -13,5 Meur (-15,1 Meur budjetoitu) ja oikaistu operatiivinen tulos on -2,3 Meur tappiollinen (-3,0 Meur budjetoitu) (oikaisuerät ovat YO sijoitusvarallisuus, varainhankinnan käyttö sekä SYK-osingot) huomioiden ennusteessa mukana olevat taseen ja sijoitusvarallisuuden käyttöä koskevat päätökset.

Yliopiston taseasema on vahva ja omavaraisuusaste on pysynyt hyvänä. Vuoden vaihteesta 2022 tase on kuitenkin heikentynyt johtuen kassavarojen laskusta (operatiivinen alijäämä). Taseen loppusumma elokuun lopussa oli 328,7 Meur (332,6 Meur 31.12.2022), josta sijoitusten osuus on 262,4 Meur eli 79,8 %.

Päätösesitys: Hallitus käy keskustelun yliopiston toiminta- ja taloustilanteesta ja evästää tulosityksiköiden loppuvuoden toiminnan ohjaamisessa huomioon otettavista näkökohdista ja hyväksyy välitilinpäätöksen.

Päätös: Päätösesityksen mukaisesti.

Läsnä: Pekka Riuttanen (talousjohtaja)

5. Toiminta- ja talouskehyksen käsittely/evästys

Päätös

Esittelijä Pekka Riuttanen

Yliopiston toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohtana ovat hallituksen hyväksymä strategia. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja yliopiston välisessä sopimuksessa yliopistolle asetetut yhteiset ja yliopistokohtaiset tavoitteet sekä valtionrahoituksen taso. Valtion rahoituksen jakoperiaatteet ylläpidetään taloussäännöstä erillisenä dokumenttina ja rehtori päättää yliopiston sisäisestä rahanjaosta.

Alustava rahoituslaskelma on kehyspäättöksen mukainen ja sisältää yliopistojen ilmoittamat alv-tarkennukset. Opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2024 saadun ennakkotiedon perusteella Oulun yliopiston kokonaisrahoitus kasvaa tämän hetken arvion mukaan noin 10,7 Meur. 2023 vs 2024, ollen tällä hetkellä 169 Meur, lopulliset summat täsmentyvät, kun saadaan OKM:n valmiit laskelmat vuoden 2023 aikana. Yliopiston talouteen heijastuu tällä hetkellä kolme merkittävää haastetta, jotka ovat rakenteellinen alijäämä, inflaation kustannusvaikutukset sekä sijoitusomaisuuden merkittävä käyttö.

Toiminta- ja taloussuunnittelu on tarkoitus tehdä aikaisempien vuosien tapaan neljässä erässä, jotka ovat (1) vararehtoreiden sektoreiden strateginen rahoitus, (2) palveluiden tms ”päältä pois”-rahoitus, (3) tiedekunnille suunnattava indikaattorirahoitus sekä (4) täydentävä rahoitus.

Ehdotamme, että strategista rahaa jaetaan käytettäväksi 17 Meur eli sama summa kuin viime vuonna. On huomionarvoista, että valtaosa tästä rahasta päätyy tiedekuntien käytettäväksi. Strateginen rahoitus sisältää seuraavat aluerät: tutkimus 11,1 Meur, koulutus 2,6 Meur, digitalisaatio 700 Keur, yhteistyösuhteet 800 Keur ja muut toimenpiteet 1,8 Meur.

OKM:ltä saatavan kokonaisrahoituksen jako-osuuksina käytetään samaa suhdetta kuin kuluvana vuonna eli tiedekunnille 63,9 % ja muille yksiköille 36,1 %.

Täydentävän rahoituksen budjetointi perustuu hyväksytyistä ja hyväksyttävistä hankkeista. Vielä hyväksymättömien hankkeiden sisällyttämisessä budjettiin tulee olla varovainen. Kevään 2023 aikana tehdyn PTS-suunnittelun tavoitteena vuodelle 2024 täydentävärahoitus on 106 Meur.

Edellä olevien erien lisäksi tiedekunnilla on oikeus pyytää oikeutta taseen käyttöön. Taseen käyttäminen on edellyttänyt sitä, että käyttökohde on luonteeltaan strateginen ja että yliopistotaloudellinen tilanne sen mahdollistaa.

Päätösesitys: Yliopiston hallitukselle esitetään, että talous- ja toimintasuunnitelmaa viedään yliopistossa eteenpäin suunnitelman mukaisesti.

Päätös: Päätösesityksen mukaisesti, kuitenkin siten, että suunnitelmaa viedään yliopistossa eteenpäin hallituksen antamat evästyksen huomioiden.

Läsnä: Pekka Riuttanen (talousjohtaja)

6. Päätös osallistumisesta Higher Education Hub Oy:hyn

Päätös

Esittelijä Tapio Koivu

Yliopistolain 14 §:n mukaan yliopiston hallitus hyväksyy yliopiston kannalta merkittävät ja periaatteelliset sopimukset.

Oulun yliopiston hallitukselle on esitetty Digivisio 2030-hankekokonaisuutta 30.8.2023 pidetyssä kokouksessa (8 §).

Oulun yliopisto on liittynyt Digivisio 2030 -hankkeeseen vuonna 2021 allekirjoittamalla Osallistumissopimuksen. Hankkeessa ovat mukana kaikki Suomen korkeakoulut. Digivisio 2030 hankkeessa on kehitetty korkeakoulujen yhteistyössä kansallista digitaalista palvelualustaa, joka mahdollistaa oppijan joustavamman osaamisen kehittymisen ja korkeakoulujen välisen yhteistyön sujuvoittamisen ja lisäämisen. Digivisio 2030 hankkeen tavoitteena on kansallisen osaamistason nostaminen ja sitä kautta Suomen kansainvälisen kilpailukyvyyn kasvattaminen. Vuoteen 2030 mennessä tavoitteena on luoda kansainvälisesti arvostettu avoin oppimisen ekosysteemi, joka hyödyttää laajasti koko yhteiskuntaa ja vahvistaa suomalaisen korkeakoulutuksen vaikuttavuutta kansallisesti ja kansainvälisesti. Hankkeen rahoitus on varmistettu vuoden 2025 asti. Keskustelut rahoituksen jatkosta ovat käynnissä.

Oulun yliopiston kannalta yhtiön osakkaaksi lähteminen merkitsee sitoutumista kansalliseen koulutuksen oppijalähtöistä digitalisaatiota yhtenäistävään toimintatapaan ja sitä tukeviin palveluihin. Vaikka kyse on osallistumisesta yhtiöön, joka tarjoaa tapaa saada koulutuksen digitalisoitu sisältö oppijalle tarjolle, vahvistaa päätös merkittävästi digitalisaation merkitystä ja kehittämistä. Käytännön vaikutuksia pitkällä aikajänteellä on nähtävissä mm. koulutuksen laadun ja digipedagogiikan kehittämisessä, digitalisoitujen sisältöjen modulaarisuutta tukeviin tuotantotapoihin, tapoihin tehdä yliopistojen välistä yhteistyötä ja ristiinopiskelua, opintojen hyväksyntöihin ja oppijan tunnistautumiseen sekä joustavaa opetusta koskevien ratkaisujen käyttöönottoon ja työelämän tarpeita vastaavan jatkuvan oppimisen tarjonnan monipuolistumiseen. Lisäksi kansallinen palvelu tulee tarjota-maan arvokasta dataa yliopiston tiedolla johtamiseen. Kehittämistä on tehtävä joka tapauksessa, mikäli Oulun yliopisto haluaa digitaalisuudesta itselleen hyötyä niin opiskelijoiden houkuttelevuuden näkökulmasta kuin koulutuksen laadun ja toiminnan tehostamisesta ja synergiaista. Päätöstä yhtiöön lähtemiseen voi luonnehtia digitaalisuuden kehittämisen vahvaksi kytkennäksi kansalliseen, korkeakoulujen yhteiseen perustaan.

Oulun yliopisto on osallistunut Higher Ed Hub Oy:n perustamisen valmisteluun Digivisio2030-hankkeen perustamista koskeviin kokouksiin (mm. hankkeen yleiskokous, iltakoulut ja tulevien omistajien kokouksiin).

Oulun yliopiston koulutuksen digitalisaation kannalta sitoutuminen yhtiöön vahvistaa sitoutumista kansallisesti yhteisen, oppijalähtöisen tarjoaman kehittämiseen ja toimimista osana korkeakoulujen yhteistä oppimisen ekosysteemiä.

Jatkotoimenpiteenä perustamisen myötä yhtiön toimintaa seurataan sen omistajakokousten ja Digivisio2030-hankkeen yleiskokousten ja työryhmien osallistumisten kautta ja avulla. Yliopisto on myös valmiudessa osallistua yhtiöön siirtyvien palveluiden pilotointiin, erityisesti lokakuussa avautuvaan Opin.fi version 3.0 pilottiin.

Hallitukselle esiteltiin laajasti hankkeeseen liittyvää tausta-aineistoa; erityisesti perustamissopimus, yhtiöjärjestys, osakassopimus ja liiketoimintasuunnitelma (6 § liitteet 1 - 4) sekä riskienhallintasuunnitelma.

Päätösesitys: Hallitus päättää, että

1. Oulun yliopisto liittyy Higher Ed Hub Finland Oy :n osakkaaksi;
2. merkitään 420 kpl yhtiön osaketta hintaan 75,00 euroa/osake;
3. hyväksytään liitteenä oleva yhtiön perustamissopimus, yhtiöjärjestys ja osakassopimus ja liiketoimintasuunnitelma; ja
4. valtuutetaan rehtorin allekirjoittamaan perustamissopimuksen ja osakassopimuksen sekä muut mahdolliset osakkuuden edellyttämät asiakirjat ja tekemään tarvittaessa teknisiä ja vähäisiä muutoksia asiakirjoihin.

Päätös: Päätösesityksen mukaisesti.

Läsnä: Tapio Koivu (koulutusvararehtori)

7. Koulutusvienti yhteistyö Nanjing Institute of Technologyn kanssa - tietosuojaan liittyvä riskienhallintapäätös

Päätös

Esittelijä Tapio Koivu

Yliopistolain (558/2009) 14 §:n mukaan yliopiston hallitus hyväksyy yliopiston toiminnan kannalta merkittävät tai periaatteelliset sopimukset.

Hallitus on 26.8.2021 (6 §) pidetyssä kokouksessa hyväksynyt NJIT Oulu School -koulun ("Koulu") toimintaan liittyvät sopimukset Nanjing Institute of Technology -instituutin kanssa sekä tehnyt siihen liittyen sopimus- ja riskienhallintapäätökset. Riskienhallintasuunnitelman päivitykset on tuotu hallitukselle tiedoksi hallituksen kokouksissa 24.2.2022 ja 27.4.2022. Merkittävänä osana Koulutusvienti yhteistyötä on perustettu NJIT Oulu School Nanjingiin. Koulu on aloittanut toimintansa syyskuussa 2023, jolloin myös ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat on otettu koulun oppilaisiksi.

Tietosuojan vaikutustenarviointi (DPIA) ja tiedonsiirron riskiarviointi (TIA) on toteutettu yhteistyössä ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa, jolla on syvälinen osaaminen GDPR:stä ja jonka kautta on saatavissa Kiinan tietosuojalain (PIPL) osaamista. DPIA ja TIA on esitelty hallitukselle (7 § liitteet 2 ja 3). Osana vaikutustenarviointia on hankittu Oulun yliopiston tietosuojavastaavan lausunto asiassa tietosuoja-asetuksen mukaisesti (7 § liite 4).

Päätösesityksellä tavoitellaan Koulun toiminnan keskeytymätöntä jatkamista tilanteessa, jossa on toisaalta huomioitava tietosuojasääntelyn vaatimukset. Oulun yliopisto on sitoutunut koulutusyhteistyöhankkeeseen ja Koulun perustamiseen ja Koulun toimintaan sopimuksin. Tässä tilanteessa on päädytty esittämään hallitukselle tietosuojan vaikutustenarvioinnissa määriteltyjen tiettyjen jäännösriskien hyväksymistä tietyksi ajaksi.

Päätösesitys: Hallitukselle esitetään, että hallitus:

1. hyväksyy tietosuojan vaikutustenarvioinnissa määritellyt jäännösriskit (7 § liite 2) rajoitetuksi ajaksi;
2. edellyttää, että kohdan 1. rajoitettuna aikana noudatetaan erityistä huolellisuutta henkilötietojen käsittelyssä;
3. edellyttää, että jäännösriskien hallitsemiseksi vaadittavat toimenpiteet on tehty vaikutustenarvioinnissa (7 § liite 2) esitetyllä tavalla viimeistään 15.1.2024; ja
4. edellyttää, että kohdan 3 toimenpiteiden valmistumisesta on raportoitu hallitukselle viimeistään 31.1.2024.

Päätös: Päätösesityksen mukaisesti.

Läsnä: Tapio Koivu (koulutusvararehtori)

8. Muut asiat

9. Kokouksen päättäminen

Päätös

Esittelijä Essi Kiuru

10. Allekirjoitukset

Juhani Damski, puheenjohtaja

Essi Kiuru, sihteeri

Tämä dokumentti on allekirjoitettu sähköisesti UniOulu Sign-järjestelmällä
This document has been electronically signed using UniOulu Sign

Päiväys / Date: 03.11.2023 14:22:33 (UTC +0200)

Oulun yliopisto
Essi Kiuru

Organisaation varmentama (UniOulu käyttäjätunnus)
Certified by organization (UniOulu user account)
Certified by organization

Päiväys / Date: 06.11.2023 10:45:22 (UTC +0200)

Juhani Damski

Kaksiosainen henkilötunnistus (Sähköposti- ja puhelintunnistus)
Two-factor person identification (E-mail and SMS identification)
*SMS PIN [+358***65]*